

BERNARDÝN A VÝCVIK II

Všichni psi mají společného předka – vlka. V průběhu domestikace se však původní charakteristické rysy pro vlka začaly měnit a přizpůsobovat potřebám člověka a přírodním podmínkám. Každá rasa je proto odlišná a vynucuje si odlišný přístup. Proto mě několikaleté zkušenosti s výcvikem německého ovčáka ne vždy fungovaly u mých dvou Bernardýnů.

Pro každou rasu je typická určitá fyzická aktivita, která je pro psa přirozená. Například jezevčík je přizpůsoben pro lov lišek a lesní terén, ovčák je zase přirozený obránář a tak dále, a proto je tedy i nutné tyto podmínky simulovat. K tomu existuje několik způsobů a nasimulovaných situací nebo můžeme k výcviku použít skutečné prostředí a situace. Bohužel v dnešní době typické předurčení bernardýna, jako lavinového psa a ochota pomáhat lidem, byla nahrazena jiným především lehčím typem psa. Nicméně jeho sebevědomá povaha a ochránářský pud byl zachován a proto dle mého názoru není problém s tímto plemenem podstoupit třeba jen základní výcvik včetně nějaké zkoušky.

V ČR rozlišujeme dva zkušební řády a to mezinárodní (MZŘ) a národní (NZŘ). U obou si lze vybrat zkoušky základní, všestranné a speciální. U NZŘ zkoušky základní jsou asi

nejznámější ZZO až ZZO 3, jedná se o zkoušky poslušnosti. Zkoušky všestranné ZM, ZVV 1 až ZVV 3 se skládají ze tří oddílů a to stopy, poslušnosti a obrany. Zkoušky speciální stopařské ZPS 1 a ZPS 2 a obránářské ZPO 1 a ZPO2. Obě se skládají z poslušnosti a stopy nebo obrany. NZŘ myslí i na malá plemena a umožňuje i s malými pejsky skládat zkoušky a to základní minimum malých plemen (ZMMP), kdy oddíl obrany je nahrazen vyhledáváním předmětů psordova.

Základní a vstupní branou pro MZŘ je zkouška BH. Jedná se o zkoušku poslušnosti s projevem radosti se speciálními cviky, kdy pes nesmí projevít ani náznak agresivity a bážlivosti. Bez této zkoušky nelze dále pokračovat. MZŘ taktéž zahrnuje zkoušky všestranné IPO 1 až IPO 3 složené ze tří oddílů, zkoušky speciální stopařské FPR 1 a FPR 3, FH 1 a FH 2 a zkoušky psa obránáře SPR 1 až SPR 3.

Boss ze Statku od Dobré vody má složené zkoušky ZZO (NZŘ) a BH (MZŘ), tedy oba zkušební řády. S Bossem jsme se vydali cestou dle NZŘ, protože má raději pestrost, rád skáče překážky, nosí aporty. Pro zkoušky MZŘ je typická dlouhá chůze, což Bosse nebaví. Nyní Bosse připravují na zkoušku ZZO 1. U této

zkoušky je navíc kladina a překážky a to jedna 1m vysoká a druhá 1,8 m vysoká tzv. áčko. Tuto překážku musí pes zvládnout šplhem. Dlouho jsem zvažovala, jestli s ním do toho půjdu nebo ne. Přece jen je to bernardýn s váhou 80 kilo. Nahoru problém nebude, tam se nějak dostane, ale dolů při jeho váze nebude to nápor na přední nohy? Pak jsem si ale řekla, je to zdravý pes, tak proč to nezkusit.

Začátky byly celkem těžké, nácvik jsme prováděli ve více lidech. Každý stál z jedné strany, abychom zabezpečili případný pád. Pes byl na vodítku a jeden pomocník mu pomohl vyběhnout nahoru a já z druhé strany překážky Bosseho chytala, aby se nenaučil dolů skákat. Překážku musí z jedné strany vyběhnout a z druhé sejít. Musím říct, že jsem domů odcházela s modřinami a drápenci, protože zachytit ten kolos nahoře bylo velmi obtížné. Věřím ale, že postupem času nebude na překážce tak divoký a podaří se nám zkoušku složit.

Můj druhý bernardýn fenka Jessica vom Baronenschloss je povahově svěhlavá, vznešená dáma. Ve výcviku se to projevuje tím, že pokud něco dělat nechce, tak to dělat nebude. Já se v podstatě u ní pořád učím, přemýšlím jak jí správně motivovat a postupovat dál ve výcviku. Chůze u nohy, sedni, lehni, vstaň, veškeré základní povely jsem jí naučila na pamlsky a ty ovládá. Na bernardýna má chůzi přesnou, rychlou, chodí pěkně s hlavou nahoru, tak jak vyžaduje dnešní MZŘ. Jak jsem již zmínila Jessica je svěhlavá a ne všechno je ochotna udělat. Třeba přinést takový aport je pro ni příliš velká nuda, což dává najevo pohledem „přines si ho sama“. Takovým světlým okamžikem je, když jí hodím plastový kruh, který jsem koupila na jedné z výstav, to ona za ním běží a přinese mi ho, protože ví, že se budeme o něj tahat. Je to jeden ze způsobů jak jí naučit aportovat. Cvik můžu

opakovat maximálně dvakrát, protože po třetím odhození udělá ten svůj pohled a odchází pryč. Nácvik aportu u ní vidím na hodně dlouhou cestu. O překážky zatím zájem nemá a já ji do toho nenutím. Mým zájmem je, aby chodila na cvičák s radostí. Proto jsem se u ní rozhodla směřovat výcvik k MZŘ a pokusit se o zkoušku BH. Co u ní musím zmínit je její chuť do stopování. Začali jsme jak jinak než na pamlsky. První jsme začali s pachovým koláčem, což je mnou vyšlapané místo ve velikosti asi 1x1m a hodně propamlskované. Jessica k němu přišla a začala vyjídat pamlsky a při tom načichávala i můj pach.

Když vyšla z pachového koláče mimo, brzy zjistila, že tam není můj pach a tím pádem žádné pamlsky a vrátila se zpátky. Když se naučila, že pouze v mém pachu jsou pamlsky a nikde jinde, začala jsem jí z pachového koláče vycházet ven a do každé své šlápoty jsem dala pamlsk. Ona pochopila, že se dá s pachového koláče vyjít ven za mým pachem a ejhle, že tam jsou i pamlsky. Nyní zvládne stopu v délce do sta metrů s jedním obloukem a s malým množstvím pamlsků. Dnešní MZŘ vyžaduje intenzivní čuchání šlápotu po šlápotě s nosem u země. Bernardýn je vysoký pes s krátkým nosem a to víc je intenzivní stopování pro něj náročné. Jestli to někdy bude na složení zkoušky, ukáže až čas. Zatím jsem ráda, že jsou oba zdraví a ochotni se mnou pracovat a výcvik berou jako zpestření dne. Zvláště u Jessicy jsem si všimla, že fyzická zátěž pro ni nic neznamena, že potřebuje spíše zaměstnat hlavu. V opačném případě je pro ni cílem lumpáren Boss a mé vlastnoručně zasazená rajčata.

Renata Brunclíková